

Natuurtoets Flora & Fauna

Overloop parkeerplaats parkeerterrein Berg en Bos,
Apeldoorn

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Opdrachtgever:

Gemeente Apeldoorn

J. Tol

Marktplaats 1

7311 LG Apeldoorn

Opdrachtnemer:

Eelerwoude

[Onze vestigingen](#)

088-1471100

info@eelerwoude.nl

www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 200629

Datum: 8-3-2022

Projectleider: M. Leenen

Opgesteld: N. Otten en M. Leenen

Gecontroleerd: M. Leenen

Status: Concept

Versie: 1

© 2020 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
2	Huidige situatie en ontwikkeling.....	6
2.1	Huidige situatie.....	6
2.2	Voorgenomen ontwikkeling.....	6
3	Natuurwetgeving en -beleid.....	11
3.1	Inleiding.....	11
3.2	Bescherming van soorten.....	11
3.3	Bescherming van gebieden.....	11
3.4	Bescherming van houtopstanden.....	12
3.5	Gelders Natuurnetwerk.....	13
4	Methode.....	15
4.1	Inleiding.....	15
4.2	Bureauonderzoek.....	15
4.3	Terreinbezoek.....	15
5	Beschermde soorten.....	17
5.1	Planten.....	17
5.2	Zoogdieren.....	17
5.2.1	Vleermuizen.....	17
5.2.2	Overige zoogdieren.....	19
5.3	Vogels.....	20
5.4	Reptielen.....	22
5.5	Amfibieën.....	23
5.6	Vissen.....	23
5.7	Ongewervelden.....	24
6	Natura 2000-toetsing.....	25
6.1	Natura 2000-gebied Veluwe.....	25
6.2	Aanwezigheid van instandhoudingsdoelen.....	28
6.2.1	habitattypen.....	28
6.2.2	Habitatsoorten.....	28
6.2.3	Broedvogelsoorten.....	29
6.3	Effecten ontwikkeling op instandhoudingsdoelen.....	31
6.3.1	Effecten op habitattypen.....	31

6.3.2	Effecten op habitaatsoorten	31
6.3.3	Effecten op broedvogels	32
7	Toetsing ontwikkeling op stikstofeffecten	33
7.1	Inleiding	33
7.2	Methodiek	33
7.3	Uitkomsten	33
7.4	Conclusie stikstofeffecten	34
8	Conclusie	35
8.1	Beschermde soorten.....	35
8.1.1	Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt	35
8.1.2	Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt	35
8.1.3	Algemene zorgplicht	36
8.2	Kansen voor natuur	36
8.3	Bescherming gebieden	36
8.4	Stikstofberekeningen.....	36
8.5	Bescherming houtopstanden	37
8.6	Gelders Natuurnetwerk	37
8.7	Uitvoerbaarheid van de plannen	37
8.8	Geldigheid rapportage.....	37
9	Literatuur	38
	Bijlage 1 Wettelijk kader natuurwetgeving	39

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever wil twee percelen, welke tijdelijk worden gebruikt als overloop parkeervoorzieningen, permanent inrichten als overloop parkeerplaats. Voor het permanent inrichten worden enkele aanpassingen gedaan op de percelen en aan de rijroutes.

In verband met deze voorgenomen ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de natuurbescherming.

Eerste stap in deze toetsing is het uitvoeren van een verkennend onderzoek. Op basis van een bureauonderzoek en een veldbezoek wordt aan de hand van aanwezige terreintypen en toevallige waarnemingen van soorten zo goed mogelijk ingeschat welke beschermde gebieden en plant- en diersoorten aanwezig (kunnen) zijn. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen. Voorliggende rapportage gaat hier verder op in.

2 Huidige situatie en ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

Op twee percelen nabij de Laan van Spitsbergen ten westen van Apeldoorn (provincie Gelderland) is een overloop parkeervoorziening aanwezig welke bij uitzondering wordt ingezet bij een tekort aan parkeerplaatsen op de huidige parkeervoorzieningen aan de J.C. Wilsaan in Apeldoorn. Beide parkeerplaatsen bestaan grotendeels uit grasland (gazon) met hieromheen afwisselend kunstgras of granulaat. In 2019 werd in totaal 16 keer gebruik gemaakt van de parkeerplaats waarbij tussen de 73 en de 510 auto's (gemiddeld 280) aanwezig waren op beide percelen. Gemiddeld worden de percelen 24 keer per jaar in gebruik genomen uitgaande van de laatste 7 jaar (2013 – 2019). De parkeerplaatsen zijn bereikbaar via de Harpweg en worden via zandpaden naar de twee percelen geleid. Langs het aanwezige zandpad is een stortplaats aanwezig. Ook is daar een oude stobbenwal ingegraven (med. gemeente Apeldoorn). Beplanting bestaat voornamelijk uit bos met beuken, fijnsparren en grove dennen met ondergroei van blauwe bosbes. Langs de Harpweg staan dikke eiken. Binnen het plangebied is geen water of permanente verlichting aanwezig.

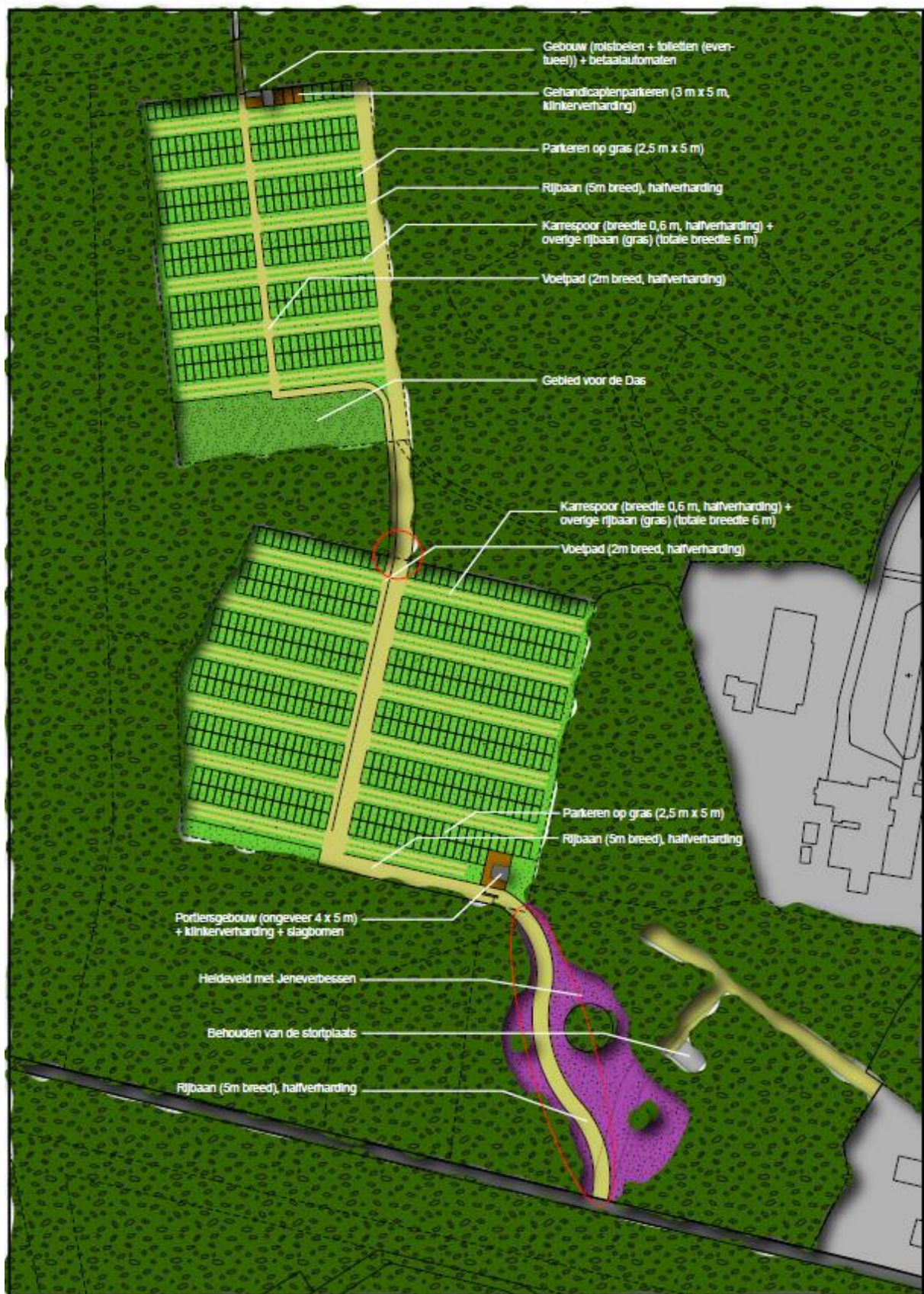
2.2 Voorgenomen ontwikkeling

In afbeelding 1 is het ontwerp van de parkeerplaatsen en de rijrouten opgenomen.

Binnen het plangebied worden enkele veranderingen doorgevoerd. Zo wordt onder andere de algehele kwaliteit verbeterd waarbij bestaande hekwerken en borden worden aangepast en de bestaande verharding gedeeltelijk wordt omgezet naar gras waarbij granulaat en kunstgras wordt verwijderd. Lichtmasten welke al buiten gebruik waren gesteld, zullen worden verwijderd, randzones zullen extra worden beplant en er zal een schuilgelegenheid worden gerealiseerd voor parkeerwachters. Als laatste zullen ook de rijroutes iets worden aangepast, dit zal ten koste gaan van enkele bomen en struiken. De nieuwe rijroute zal lopen via de zuidoostelijke punt richting het zuiden naar de Harpweg. Bij de bestaande inrit aan de Harpweg zal de nieuwe rijroute aansluiten, waardoor geen nieuwe doorgang gerealiseerd hoeft te worden. Er zullen 2 tot 3 bomen worden gekapt tussen de 2 parkeerplaatsen in en enkele bomen en struiken ten zuiden van het zuidelijke parkeerveld (tussen parkeerveld en de Harpweg in). De locatie van deze te kappen bomen zijn indicatief aangegeven op afbeelding 1 met de rode cirkels.

De parkeerplaatsen zullen niet na zonsondergang worden gebruikt.

In afbeelding 2 zijn enkele beelden opgenomen van de locatie.

Afbeelding 1: Ontwerptekening van de parkeerplaatsen en de rijroute. De rode cirkels geven een indicatie van de locatie van de te kappen bomen.

Afbeelding 2: Impressie plangebied, situatie op 24-06-2020. De bovenste zes foto's betreffen de parkeerplaats P5, de middelste zes hebben betrekking tot het ingerichte stuk voor das en P6. De laatste drie foto's betreffen de locatie waar de rijroute komt, de laatste is de aansluiting op de huidige zandweg.

3 Natuurwetgeving en -beleid

3.1 Inleiding

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden. De kern van het natuurbeleid wordt gevormd door het Natuurnetwerk Nederland, dat een samenhangend netwerk vormt van natuurgebieden. De provincies zijn het bevoegd gezag. Alleen in een aantal situaties, zoals bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de relevante wetgeving en het natuurbeleid voor het plangebied.

3.2 Bescherming van soorten

Het uitgangspunt bij het onderdeel soortenbescherming is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde dieren of planten. De wet kent een drietal beschermingsregimes; beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn, beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn en beschermingsregime “andere soorten”. Elk beschermingsregime heeft zijn eigen verbodsbepalingen.

Voor ieder ruimtelijk plan of ruimtelijke ontwikkeling is het verplicht om te toetsen of deze leidt tot overtreding van de betreffende verbodsbepalingen. Wanneer er sprake is van een overtreding dient er onderzocht te worden of er een vrijstelling geldt. Indien er geen vrijstelling geldt, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. Bijlage 1 gaat verder in op het wettelijk kader bij toetsing aan de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming.

Gevolgen plangebied

De wet Natuurbescherming is een nationale wet. Indien negatieve effecten worden verwacht door activiteiten of ontwikkelingen is een toetsing aan de wet Natuurbescherming noodzakelijk. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de aanwezigheid van beschermde soorten en welke effecten de voorgenomen ontwikkeling heeft op deze soorten.

3.3 Bescherming van gebieden

Met het onderdeel gebiedenbescherming worden binnen de Wet natuurbescherming de Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Gevolgen plangebied

Niet stikstof-gerelateerde effecten:

In de directe omgeving van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Veluwe. Dit Natura 2000-gebied ligt op ongeveer 90 meter afstand, zie afbeelding 3. Directe negatieve effecten zijn uit te sluiten door de afstand tot het N2000-gebied. Indirecte negatieve effecten op het N2000-gebied zullen in hoofdstuk 6 van deze rapportage worden getoetst.

Afbeelding 3: Plangebied ten opzichte van het N2000-gebied (groene vlak). Bron: [Gelderland.map.arcgis.com](http:// Gelderland.map.arcgis.com)

Stikstof-gerelateerde effecten

Een AERIUS-berekening is altijd noodzakelijk om de uitstoot en depositie van stikstof, en de gevolgen daarvan op Natura 2000-gebieden te bepalen. In hoofdstuk 7 worden de stikstofberekeningen beschreven en de resultaten besproken.

3.4 Bescherming van houtopstanden

Het kappen of rooien van bomen is niet zomaar toegestaan in de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook bij het rooien of het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee. Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

De gemeente stelt de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de 'bebouwde kom Verkeerswet'. Het besluit wordt door de provincie goedgekeurd. De grenzen zijn bij de gemeente na te vragen.

De bescherming van houtopstanden kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en herplantplicht. Een kapmelding is verplicht bij de kap van bomen buiten de bebouwde kom indien kap plaatsvindt in een houtopstand. Veelal geldt een 1 op 1 herplantplicht. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel is er geen herplantplicht.

De voorgenomen kap van een houtopstand hoeft niet gemeld te worden als het gaat om:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - wegbeplantingen;
 - beplantingen langs waterwegen, en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden.
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.
- het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel;
- het vellen van houtopstanden voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;
- het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in een goedgekeurde gedragscode.

De provincie kan een kapverbod opleggen. Mag er wel worden gekapt, dan moeten er meestal ook nieuwe bomen worden aangeplant. De provincie kan een ontheffing of vrijstelling verlenen. Dit hangt ervan af of hiervoor een provinciale verordening is opgesteld. Mogelijk is ook een omgevingsvergunning nodig. Het aanvragen van deze vergunning en het indienen van een kapmelding moet apart van elkaar uitgevoerd worden.

Gevolgen plangebied

Er worden binnen het plangebied enkele fijnsparren en of grove dennen gekapt, buiten de bebouwde kom van de gemeente Apeldoorn. Omdat deze bomen onderdeel zijn van een bosopstand groter dan 10 are dient er een kapmelding te worden gedaan bij de provincie Gelderland. Ondanks dat het plangebied buiten de bebouwde kom ligt dient ook een kapvergunning te worden gedaan bij de gemeente Apeldoorn.

3.5 Gelders Natuurnetwerk

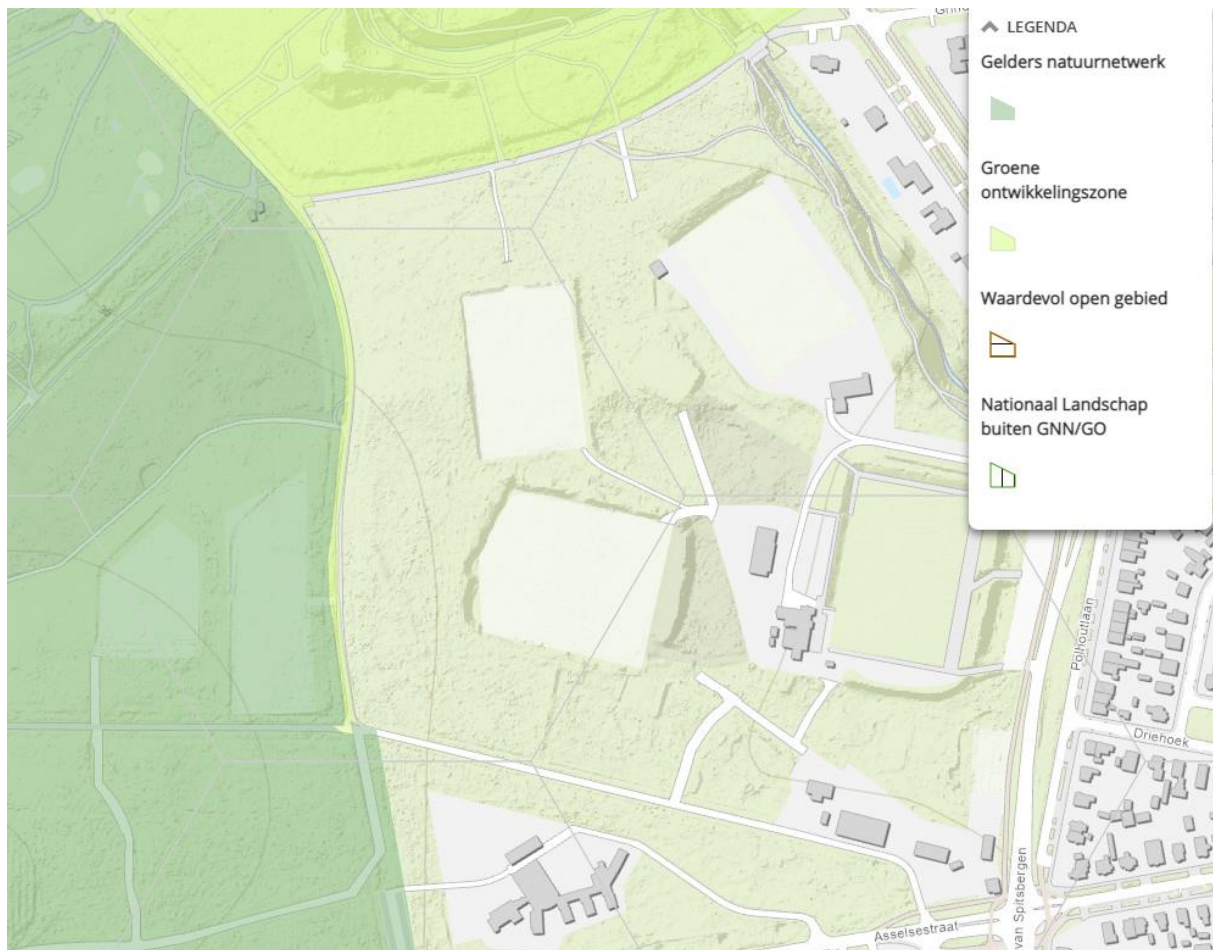
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Provincies hebben hiervoor soms een andere benaming. Zo gebruikt Gelderland de benaming Gelders Natuurnetwerk (GNN). De Groene Ontwikkelingszone (GO) bestaat uit terreinen met een andere bestemming gelegen in de voormalige EHS.

Het netwerk moet natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied verbinden. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. In of in de directe nabijheid van het GNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op het GNN denkbaar zijn, is het noodzakelijk een GNN-toetsing uit te voeren.

Gevolgen plangebied

Het plangebied en de directe omgeving maken geen onderdeel uit van het GNN. Het plangebied ligt op ongeveer 90 meter van begrensd GNN-gebied (afbeelding 4). Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN significant aantasten. Een toetsing aan het GNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht. (Provincie Gelderland, 2022)

Afbeelding 4: Ligging plangebied ten opzichte van het GNN (bron: (Provincie Gelderland, 2022)

4 Methode

4.1 Inleiding

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

4.2 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is indien beschikbaar gebruikgemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsinformatie:

- NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna).
- De landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels gedateerd is, is gebruikt om na te gaan of nabij het plangebied in het verleden beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of data van de waarnemingen waren daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer) en kunnen daardoor betrekking hebben op waarnemingen buiten het plangebied.
- De flora- en faunadatabase van Eelerwoude is eveneens geraadpleegd. Eelerwoude heeft meerder onderzoeken in de nabije omgeving uitgevoerd. De data van deze onderzoeken zijn opgeslagen in deze database.
- Gegevens van de bosbeheerder Natuurpark Berg en Bos van gemeente Apeldoorn zijn opgevraagd en gebruikt voor de effectbeoordeling.

4.3 Terreinbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten en/of soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is overdag door Niek Otten uitgevoerd, ecologisch adviseur bij Eelerwoude (zie kader). Het veldbezoek is uitgevoerd op 24-06-2020 bij 23°C, half bewolkt weer en windkracht 1 Bft. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten genoteerd.

Kader – Ecologisch deskundige

De veldmedewerkers van Eelerwoude beschikken over een uitgebreide ervaring met de betreffende soortgroepen en voldoen aan de criteria van 'ecologisch deskundige'. Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

5 Beschermde soorten

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldbezoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit de literatuur en andere informatiebronnen. Vervolgens worden eventuele effecten beschreven als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

5.1 Planten

Voorkomen en functie

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Gezien de huidige inrichting van het plangebied was dit ook niet de verwachting. Derhalve is een deskundigenbeoordeling van de potentiële aanwezigheid van beschermde planten in het plangebied uitgevoerd op basis van een biotoopanalyse. Gelet op het beheer en de functie van het plangebied is het niet waarschijnlijk dat binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen. Wel komt kluwenklokje, een beschermde plantensoort voor op circa 100 meter ten noorden van het plangebied aan een pad binnen Park Berg en Bos.

Effecten en ontheffing

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze kunnen op basis van de huidige inrichting van het plangebied en het uitgevoerde veldbezoek worden uitgesloten. Daarnaast hebben de voorgenomen werkzaamheden geen externe werking op wel voorkomende beschermde plantensoorten als kluwenklokje in de omgeving. Er is hierdoor niet sprake van negatieve effecten op beschermde planten. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde flora niet noodzakelijk.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Vleermuizen

Voorkomen en functie

In het plangebied is tijdens het dagbezoek beoordeeld of de locatie geschikt is voor vleermuizen. Hierbij is onderscheid gemaakt in: verblijfplaats, vliegroute en foerageergebied. In het plangebied kunnen de volgende vleermuissoorten voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, franjestaart en gewone grootoorvleermuis.

Verblijfplaats

Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen (zie kader - Vleermuisverblijfplaatsen). Deze verblijfplaatsen kunnen de volgende functies hebben:

- kraamverblijfplaats;
- zomerverblijfplaats;
- paar- en/of baltsverblijfplaats;
- winterverblijfplaats.

Kader - Vleermuisverblijfplaatsen

Onder de vleermuizen zijn gebouw bewonende en/of boom bewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouw bewonend. Rosse vleermuis, bosvleermuis en watervleermuis zijn voornamelijk boom bewonende en gewone grootoorvleermuis, franjestaart en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat, de toegankelijkheid en de expositie van het verblijf ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit voornamelijk woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

Gebouwen

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig, derhalve ontbreken potentieel geschikte verblijfplaatsen voor gebouw bewonende soorten.

Bomen

Binnen het plangebied zijn enkele oude beuken aanwezig met oude spechtengaten, deze zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, deze beuken zullen niet worden gekapt bij de geplande ontwikkelingen.

Foerageergebied en vliegroutes

Het plangebied is redelijk geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Ook de omgeving is eveneens geschikt als foerageergebied, ondermeer door de aanwezigheid van veel bos met open plekken met luwe zones. Daarnaast gebruiken vleermuizen lijnvormige elementen om zich langs te verplaatsen, zoals houtsingels en bosranden. Deze zijn mogelijk ook aanwezig binnen het plangebied waarbij de randen van de parkeerterreinen en de paden in potentie geschikt zijn.

Effecten en ontheffing

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming met beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn. Het opzettelijk verstoren, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het beschadigen of vernielen van vaste verblijfplaatsen, inclusief de functionele leefomgeving, is verboden vanuit de Wet natuurbescherming. De functionaliteit van de verblijfplaatsen van vleermuizen dienen te allen tijde gegarandeerd te blijven (zie ook kader - Foerageergebieden en vliegroutes).

Omdat gebouwen ontbreken en er in de te kappen bomen geen potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn van boom bewonende soorten zijn negatieve effecten op verblijfplaatsen op voorhand uit te sluiten.

Essentieel foerageergebied en vliegroutes zijn mogelijk binnen het plangebied aanwezig, op de parkeerplaatsen en in de randen. De kap van enkele bomen en struiken doet echter geen afbreuk aan foerageergebied en vliegroutes. Omdat de parkeerplaats alleen overdag zal worden gebruikt, is er tijdens de gebruiksfase geen negatief effect op vleermuizen door koplampen van auto's.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor vleermuizen niet noodzakelijk, zolang de aanwezige beuken niet worden gekapt.

Kader - Foerageergebieden en vliegroutes

Foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd indien bij het verdwijnen ook een verblijfplaats ongeschikt wordt. Bijvoorbeeld door het onderbreken van een vliegroute wordt een foerageergebied onbereikbaar, waardoor de vleermuizen onvoldoende voedsel kunnen vinden. Bij het verdwijnen van foerageergebieden of vliegroutes wordt derhalve onderzocht of er voldoende bereikbare alternatieven zijn.

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige landschapselementen zoals bomenrijen en singels om zich langs te verplaatsen. Een aaneengesloten kronendak heeft hierbij de voorkeur. Van vleermuizen is bekend dat onderbrekingen in de lijnstructuur maximaal 100 tot 200 meter mogen bedragen (kleinere en langzaam vliegende soorten 50 meter). Wanneer de onderbrekingen groter zijn dan deze afstand kunnen sommige soorten deze afstand niet overbruggen en zullen ze uitwijken naar alternatieve vliegroutes en foerageergebieden.

5.2.2 Overige zoogdieren

Voorkomen en functie

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Op basis van het aanwezige biotoop, sporen, literatuurgegevens en expertise zijn onder andere de volgende algemeen voorkomende zoogdieren binnen het plangebied aanwezig of te verwachten: egel, ree, haas, vos en diverse algemene muizen. Deze soorten kunnen het plangebied gebruiken als (onderdeel van hun) leef- en foerageergebied. Daarnaast maken een aantal van het plangebied gebruik als migratieroute.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Er komen binnen het plangebied ook enkele beschermde soorten voor zonder vrijstelling. Het gaat om soorten als bunzing, das, eekhoorn, wild zwijn, boommarter en steenmarter. Hiervan is een verblijfplaats van das aanwezig in de vorm een hoofdburcht in het bouselement tussen beide parkeerplaatsen. Hier wordt al rekening mee gehouden door een gedeelte vrij te houden van verharding en auto's, dit stuk is specifiek uit gerasterd om als leefgebied te fungeren voor das. Aan de zuidwestkant van de zuidelijke aan te leggen parkeerplaats is een bijburcht aanwezig. Zie afbeelding 5 voor de ligging van de dassenburcht.

Afbeelding 5: Locatie van de dassenburcht en bijburchten

Boommarter heeft leefgebied in het plangebied. Een voortplantingsplaats heeft hij momenteel niet (Alen, 2022). De oude spechtenholen in de beuken zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor boommarters.

Van de overige soorten zijn geen verblijfplaatsen waargenomen in het plangebied maar mogelijk maken ze wel geregeld gebruik van het plangebied als onderdeel van het leefgebied. Dit betreft geen essentieel leefgebied gezien de ligging in een zeer groene omgeving.

Effecten en ontheffing

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De ingreep zal naar verwachting niet leiden tot een verlies van leefgebied van de genoemde (algemeen) voorkomende zoogdieren met het beschermingsregime “andere soorten”. Door het verwijderen van granulaat en kunstgras zal het plangebied voor desbetreffende soorten geschikter worden dan in de huidige situatie het geval is.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Voor bovenstaande soorten, de soorten met een bescherming als bunzing, das, eekhoorn, wild zwijn, boommarter en steenmarter geldt dat negatieve effecten zijn uit te sluiten. De verblijfplaatsen van das blijven onaangetast evenals het speciaal hiervoor ingerichte leefgebied. Overdag, wanneer de parkeerplaats in gebruik is, is de das in zijn verblijf. Tijdens de schemeruren en in de nacht is de parkeerplaats niet meer in gebruik en heeft de das geen hinder van de parkeerplaats.

Binnen het plangebied zijn enkele oude beuken aanwezig met oude spechtengaten, deze zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor boommarters, deze beuken zullen niet worden gekapt bij de geplande ontwikkelingen.

Voor de overige soorten is geen essentieel leefgebied aanwezig binnen het plangebied. Negatieve effecten op beschermde grondgebonden zoogdieren kunnen daarom worden uitgesloten.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

5.3 Vogels

Voorkomen en functie

Alle vogels zijn als soort beschermd in de Wet natuurbescherming. Onderscheid wordt gemaakt tussen vogels met jaarrond beschermde nesten, vogels met jaarrond beschermde functionele leefomgeving en overige (broed)vogels.

Onder de vogels met jaarrond beschermde nesten vallen onder andere soorten die hun nesten ook buiten het broedseizoen gebruiken, soorten die elk jaar op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn en soorten die steeds van hetzelfde nest gebruik maken en niet of nauwelijks zelf een nest kunnen bouwen. Onder de vogels met jaarrond beschermde leefomgeving vallen soorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats die zij het jaar daarvoor hebben gebruikt of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Jaarrond beschermde nesten

Verblijfplaatsen van vogelsoorten, of aanwijzingen (braakballen of uitwerpselen) hiertoe, die jaarrond van vaste rust- en verblijfplaatsen gebruikmaken zijn niet aangetroffen binnen het plangebied en konden worden

uitgesloten tijdens het veldbezoek. Mogelijk dat enkele soorten jaarrond beschermde nesten wel het plangebied gebruiken als onderdeel van hun leefgebied, zoals buizerd, wespendif, sperwer, havik en ransuil.

Jaarrond beschermde functionele leefomgeving

In deze situatie zijn enkele vogelsoorten aangetroffen dan wel te verwachten waarvan de functionele leefomgeving jaarrond beschermd is. Het gaat om soorten als koolmees, pimpelmees, spreeuw, kleine bonte specht, grote bonte specht, groene specht, grauwe vliegenvanger, glanskop, ekster, zwarte mees, bosuil, boomkruiper, boomklever en bonte vliegenvanger.

Overige (broed)vogels

De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels van bossen en parken. Onder andere de volgende vogelsoorten kunnen gebruikmaken van het plangebied; houtduif, holenduif, zanglijster, kuifmees, merel, roodborst en winterkoning. Binnen het plangebied zijn geen nesten aangetroffen van algemeen voorkomende broedvogels al zijn deze mogelijk wel aanwezig in de randzone van de parkeerplaatsen.

Effecten en ontheffing

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten het hele jaar door beschermd. Ook de functionele leefomgeving is daarbij beschermd. Bij de aantasting van de nestlocatie en/of de functionele leefomgeving is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk. Dergelijke nestlocaties zijn binnen het plangebied niet aanwezig.

Vogels met jaarrond beschermde functionele leefomgeving

Gelet op de aanwezigheid van veel alternatief habitat in een zeer groene omgeving en de kleine schaal waarop ontwikkelingen zullen worden uitgevoerd in het plangebied is er geen sprake van jaarrond beschermd functioneel leefgebied. Het gaat mogelijk slechts om enkele nesten van hierboven genoemde soorten waaronder ten minste één nestlocatie is vastgesteld van grote bonte specht. Genoemde soorten zijn bovendien goed in staat alternatieve nestplaatsen te vinden. Compenserende maatregelen of het aanvragen van een ontheffing is om deze redenen dan ook niet aan de orde.

Overige (broed)vogels

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, alsook op het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren kan in veel situaties worden voorkomen dat gehandeld wordt in strijd met deze verbodsbepaling. De periode van 1 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen¹. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met deze werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Voor de Wet natuurbescherming zijn echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar en ongeacht de zeldzaamheid van de soort. Geadviseerd wordt om buiten het broedseizoen het struweel en de fijnsparren te kappen, indien dit voor de opdrachtgever niet haalbaar is dient een ter zake kundige te controleren of er werkelijk nesten aanwezig zijn in de te verwijderen bomen en struiken. Overige werkzaamheden met betrekking tot het verwijderen van de verharding kunnen wel binnen het broedseizoen worden uitgevoerd.

¹ In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 1 maart tot 15 juli.

Conclusie: werkzaamheden waarbij bomen en struiken worden verwijderd dienen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, tenzij een ter zake kundige heeft bepaald dat hierin in gebruik zijnde nesten van broedvogels afwezig zijn.

5.4 Reptielen

Voorkomen en functie

Binnen het plangebied of in de directe omgeving komen drie soorten reptielen voor: levendbarende hagedis, hazelworm en ringslang. Voor hazelworm en levendbarende hagedis is binnen het plangebied geschikt leefgebied aanwezig in de bosranden langs de parkeerplaatsen. Hazelwormen worden regelmatig gezien op de aanwezige zandweg, maar het laatste jaar veel minder, waarschijnlijk door de bedrijvigheid van het praktijkcentrum (Alen, 2022). Ringslang is meer gebonden aan een waterrijke omgeving maar maakt gebruik van het plangebied als overwinteringsgebied. Naast de bestaande zandweg ligt een opslaglocatie. Hier is een bak met ruige stalmest en ander plantaardig afval aanwezig, welke dient als broeihoop voor de ringslang. De locatie is op afbeelding 1 aangegeven als opslag en in afbeelding 6 als mesthoop.

Afbeelding 6: Ligging van mesthoop, ingegraven stobbenwal en belangrijke plekken voor vliegend hert, en waarnemingen van ringslang en hazelworm (Alen, 2022)

Effecten en ontheffing

Op basis van het aanwezige biotoop kunnen beschermde reptielen niet worden uitgesloten. Zowel de hazelworm als de ringslang heeft leefgebied in het plangebied. Beiden zijn beschermd onder het beschermingsregiem andere soorten van de Wnb. Dit betekent dat hun voortplantingsplaatsen niet opzettelijk vernield of beschadigd mogen worden.

De ontwikkeling laat de voortplantingsplaatsen met rust, doordat een nieuwe rijroute gecreëerd wordt op afstand van de voortplantingslocatie van de ringslang. Deze voortplantingslocatie blijft behouden. Zonnende ringslangen zullen zich eerder op de bestaande zandweg bevinden, aangezien deze naast de mesthoop gelegen is. Deze zandweg zal echter niet meer gebruikt worden met de aanleg van een nieuwe rijroute. Daarom zijn er geen effecten op de ringslang te verwachten.

Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor reptielen niet aan de orde zolang de opslaglocatie behouden blijft.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor reptielen niet noodzakelijk zolang er de opslaglocatie behouden blijft.

5.5 Amfibieën

Voorkomen en functie

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Een aantal soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen het plangebied gebruiken als landbiotoop. In het plangebied zelf zijn geen waterelementen aanwezig.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Beschermde soorten amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals kamsalamander of rugstreeppad, worden niet verwacht in het plangebied. Voor kamsalamander zou het landbiotoop wel geschikt zijn, dit landbiotoop ligt echter altijd in de nabijheid van geschikte voortplantingswateren, deze wateren ontbreken in de omgeving waardoor de aanwezigheid van kamsalamander kan worden uitgesloten (RAVON, 2020). Voor een soort als rugstreeppad is geen geschikt leefgebied aanwezig binnen het plangebied. Als laste ontbreken ook verspreidingsgegevens van beide soorten in het plangebied.

Effecten en ontheffing

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De ingreep zal naar verwachting niet leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van de genoemde (algemeen) voorkomende amfibieën met het beschermingsregime “andere soorten”.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt, kunnen op basis van de aanwezige biotoop worden uitgesloten, waardoor er geen sprake is van negatieve effecten. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor amfibieën niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor amfibieën niet noodzakelijk.

5.6 Vissen

Voorkomen en functie

Binnen het plangebied zijn geen watervoerende elementen (sloten, poelen, enzovoort) aanwezig. Derhalve ontbreekt geschikt leefgebied voor vissen en zijn deze dan ook niet aanwezig.

Effecten en ontheffing

Beschermde vissen zijn niet in het plangebied aanwezig. Er worden dan ook geen effecten op beschermde vissen verwacht. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming voor vissen is niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde vissen niet noodzakelijk.

5.7 Ongewervelden

Voorkomen en functie

Binnen het plangebied en direct daarbuiten zijn waarnemingen bekend van vliegend hert, deze keverachtige is afhankelijk van grote hoeveelheden dood hout als eikenstobben, vermolmd hout en omgevallen bomen. Tegenover de mesthoop, aan de andere zijde van de bestaande zandweg is een oude stobbenwal ingegraven. Ook zijn de oude eiken aan de Harpweg leefgebeid voor het vliegend hert. Op de overige locaties in het plangebied is weinig dood hout aanwezig waarop de kans klein is dat er larven aanwezig zijn binnen het plangebied. Andere beschermde ongewervelden worden niet in het plangebied verwacht.

Effecten en ontheffing

In het plangebied komt vliegend hert voor naast de bestaande zandweg, waar een oude stobbenwal is ingegraven. Ook is er leefgebied aan de Harpweg waar oude eiken langs staan. Zolang deze locaties blijven behouden zijn negatieve effecten op het vliegend hert niet aanwezig. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor ongewervelden niet aan de orde zolang de aanwezige stobbenwal en de eiken langs de Harpweg niet wordt verwijderd.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk zolang de stobbenwal en de eiken langs de Harpweg niet worden verwijderd.

6 Natura 2000-toetsing

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op aanwezigheid van habitattypen, habitatssoorten en broedvogels welke zijn aangewezen voor het betreffende Natura 2000-gebied Veluwe.

6.1 Natura 2000-gebied Veluwe

Het plangebied ligt op 90 meter afstand tot het Natura 2000-gebied Veluwe. Het gebied is aangewezen als een Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijngebied. Binnen het aanwijzingsbesluit van dit gebied zijn voor 18 habitattypen, 7 habitatssoorten en 10 broedvogelsoorten instandhoudingsdoelen vastgelegd, zie afbeeldingen 7, 8, 9 en 10. Het gebied is aangewezen vanwege de hoge natuurwaarden. Bij Kootwijk bevindt zich één van de grootste actieve stuifzandgebieden van Europa. Plaatselijk komen in de heiden natte (onder andere Leemputten bij Staverden) of droge (onder andere Harskamp) heischrale graslanden, jeneverbesstruwelen, vennen, natte heide en hoogveenkernen (Mosterdveen) voor. In het beekdal van de Hierdense en Staverdense Beek worden schraallanden aangetroffen. Langs de randen van de Veluwe ontspringen de (sprengen)beken, waar beekvegetaties en zeer plaatselijk bronbossen voorkomen.

Basisgegevens

Natura 2000-gebied	Veluwe
Gebiedsnummer	57
Natura 2000 Landschap	Hogere zandgronden
Status	Vogelrichtlijn + Habitatrichtlijn
Site code	NL3009017 (VR) + NL9801023 (HR)
Beheerder	Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Geldersch Landschap, Defensie, Domeinen, Rijkswaterstaat, particulieren
Provincie	Gelderland
Gemeente	Apeldoorn, Arnhem, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen
Oppervlakte	88436

Algemene instandhoudingsdoelen

Voor Natura 2000-gebieden is een aantal algemene instandhoudingsdoelen geformuleerd:

- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000-netwerk, zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

Instandhoudingsdoelen Veluwe

De kernopgaven bestaan uit:

- Verbetering waterkwaliteit en morfodynamiek, inclusief toestroom van grondwater, t.b.v. beken en riviertjes met waterplanten (waterranonkels) H3260_A en soorten als drijvende waterweegbree H1831.
- Kwaliteitsverbetering van zure vennen H3160.
- Kwaliteitsverbetering van actieve hoogvenen (heideveentjes) *H7110_B in heideterreinen en bossen.
- Vergroting areaal stuifzandheiden met struikhei H2310, binnenlandse kraaiheibegroeiingen H2320, droge heiden H4030 en zandverstuivingen H2330 én verbeteren van de kwaliteit door vergroting van de variatie in structuur en ontwikkeling van geleidelijke overgangen met bos, mede t.b.v. vogelsoorten als duinpieper A255, korhoen A107, nachtzwaluw A224, draaihals A233 en tapuit A277.
- Verbinden heide- en stuifzandencomplexen met oog op fauna.
- Vergroting areaal gevarieerde zandverstuivingen H2330 met overgangen naar droge heiden en open bossen: Veluwe (57), Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen (131), Drents-Friese Wold & Leggelderveld (27). Mede als leefgebied van de draaihals A233, tapuit A277, duinpieper A255 en nachtzwaluw A224.
- Behoud areaal oude eikenbossen (H9190, m.n. strubbebossen) en verbeteren kwaliteit, ook als habitat voor vliegend hert H1083.

Kernopgaven (2)					
Kernopgaven (1)					
Doelstelling kwaliteit					
Doelstelling oppervlakte					
Landelijke staat van instandhouding					
Habitattypen					
H2310 - Stuifzandheiden met struikhei	--	>	>	6.08	6.09
H2320 - Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	-	=	=	6.08	6.09
H2330 - Zandverstuivingen	--	>	>	6.08	6.09
H3130 - Zwakgebufferde vennen	-	=	=		
H3160 - Zure vennen	-	=	>	6.03,W	
H3260A - Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels)	-	>	>	5.01,W	
H4010A - Vochtige heiden (hogere zandgronden)	-	>	>	6.09	
H4030 - Droge heiden	--	>	>	6.08	6.09
H5130 - Jeneverbesstruwelen	-	=	>	6.09	
H6230 - *Heischrale graslanden	--	>	>	6.09	
H6410 - Blauwgraslanden	--	>	>		
H7110B - *Actieve hoogvenen (heideveentjes)	--	>	>	6.04,W	
H7140A - Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	=	=		
H7150 - Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	>	>		
H7230 - Kalkmoerassen	--	=	=		
H9120 - Beuken-eikenbossen met hulst	-	>	>		
H9190 - Oude eikenbossen	-	>	>	6.13	
H91E0C - *Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	-	=	>		

Afbeelding 7: Overzicht van de instandhoudingsdoelstellingen van de kwalificerende habitattypen van de Veluwe. (Ministerie van LNV, 2022)

Kernopgaven (1)					
Doelstelling populatie					▼
Doelstelling kwaliteit leefgebied					▼
Doelstelling omvang leefgebied					▼
Landelijke staat van instandhouding					▼
Habitatsoorten	▼				
H1042 - Gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>	
H1083 - Vliegend hert	-	>	>	>	6.13
H1096 - Beekprik	--	>	>	>	
H1163 - Rivierdonderpad	-	>	=	>	
H1166 - Kamsalamander	-	=	=	=	
H1318 - Meervleermuis	-	=	=	=	
H1831 - Drijvende waterveegbree	-	=	=	=	5.01, W

Afbeelding 8: Overzicht van de instandhoudingsdoelstellingen van de kwalificerende habitatsoorten.

Kernopgaven (2)						
Kernopgaven (1)						▼
Omvang populatie (indicatief t.b.v. draagkracht leefgebied)						▼
Doelstelling kwaliteit leefgebied						▼
Doelstelling omvang leefgebied						▼
Landelijke staat van instandhouding						▼
Broedvogelsoorten	▼					
A072 - Wespandief	+	=	=	100		
A224 - Nachtzwaluw	-	=	=	610	6.08	6.12
A229 - IJsvogel	+	=	=	30		
A233 - Draaihal	--	>	>	(her) vestiging	6.08	6.12
A236 - Zwarte Specht	+	=	=	400		
A246 - Boomleeuwerik	+	=	=	2400		
A255 - Duinpieper	--	>	>	(her) vestiging	6.08	6.12
A276 - Roodborsttapuit	+	=	=	1100		
A277 - Tapuit	--	>	>	100	6.08	6.12
A338 - Grauwe Klauwier	--	>	>	40		

Afbeelding 9: Overzicht van de instandhoudingsdoelstellingen van de kwalificerende broedvogelsoorten.

Legenda	
Habitatype, soorten, broedvogels en niet-broedvogels	
Landelijke staat van instandhouding	
+	gunstig
-	matig gunstig
--	zeer ongunstig
Relatieve bijdrage van het gebied in Nederland	
++	groot (> 15%)
+	gemiddeld (2-15%)
-	gering (< 2%)
Habitattypen	
Doelstelling voor oppervlakte en/of kwaliteit	
=	behoud
>	uitbreiding
= (>)	uitbreiding met behoud van de goed ontwikkelde locaties
<	vermindering is toegestaan, ten gunste van met name genoemde habitatype
= (<)	achteruitgang ten gunste van ander habitatype toegestaan
> (<)	oppervlak staat in principe op uitbreiding, maar mag achteruit gaan ten gunste van ander habitatype
Soorten, broedvogels, niet-broedvogels	
Doelstelling voor leefgebied en/of omvang populatie	
=	behoud
>	uitbreiding/verbetering
<	vermindering is toegestaan
= (<)	achteruitgang ten gunste van andere soort toegestaan

Afbeelding 10: Legenda behorende bij de overzichten van de kwalificerende habitattypen en habitatsoorten.

6.2 Aanwezigheid van instandhoudingsdoelen

6.2.1 habitattypen

Omdat het plangebied buiten het N2000-gebied ligt is het niet aangewezen voor een bepaald habitatype. In de huidige situatie zijn het al parkeergelegenheden, waarbij de ondergrond niet van betekenis is voor flora- en fauna. Er is gras (gazon) aanwezig in combinatie met granulaat en kunstgras. De toegangswegen bestaan uit zandpaden en de beplanting rondom bestaat voornamelijk uit bos met beuken, fijnsparren en grove dennen met ondergroei van blauwe bosbes.

De afstand van het plangebied tot aan een aangewezen habitatype is meer dan 1 kilometer: 1.100 meter tot aan het habitatype H9120 ten zuidwesten van het plangebied en 1.800 meter tot aan het habitatype H4030 ten westen van het plangebied.

6.2.2 Habitatsoorten

Met behulp van de leefgebiedenkaarten van provincie Gelderland (<https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=cf084cb64bd349298e6f69a3d0937400>) is opgezocht welke leefgebieden er aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied. Ter plekke is geen aangewezen leefgebied aanwezig, aangezien het buiten het Natura 2000-gebied ligt. Van de habitatsoorten is alleen aangewezen geschikt en bezet leefgebied van het vliegend hert aanwezig direct aan de rand van het N2000-gebied (zie afbeelding 11).

Het habitat van een vliegend hert is in de grond tegen dode (eiken)hout aan (de larven) en de boomkruinen (volwassen kevers). Aan de rand van de parkeerlocaties is dood (eiken)hout aanwezig en daarmee mogelijk geschikt leefgebied voor het vliegend hert. Daarnaast zijn de eiken langs de Harpweg geschikt leefgebied voor het vliegend hert en is een stobbenwal ingegraven nabij de bestaande zandweg. Tussen mei en augustus zijn de volwassen kevers actief aan het einde van de dag en dan vliegen mannetjes vooral op zwoele zomeravonden op zoek naar vrouwtje in de omgeving van hun habitat. Op de parkeerlocaties zelf is geen geschikt leefgebied aanwezig en zullen geen vliegende herten worden aangetroffen.

De ander habitatsoorten hebben geen leefgebied aan de rand van het Natura 2000-gebied nabij het plangebied.

Afbeelding 11: Leefgebied kaart vliegend hert. Het groene vlak geeft het bezette leefgebied van het vliegend hert aan. (bron provincie Gelderland).

6.2.3 Broedvogelsoorten

De draaihal, boomleeuwerik en nachtzwaluw hebben mogelijk bezet leefgebied aan de rand van het Natura 2000-gebied. Zie afbeeldingen 12, 13 en 14.

Afbeelding 12: Mogelijk bezet leefgebied (lichtgroen) van de draaihal (bron provincie Gelderland).

Afbeelding 13: Mogelijk bezet leefgebied (lichtgroen) van de boomleeuwerik (bron provincie Gelderland).

Afbeelding 14: Mogelijk bezet leefgebied (lichtgroen) van de nachtzwaluw (bron provincie Gelderland).

De wespandief en zwarte specht hebben bezet leefgebied aan de rand van het Natura 2000-gebied. Zie afbeeldingen 15 en 16.

Afbeelding 15: Bezet geschikt leefgebied (donkergroen) van de wespandief (bron provincie Gelderland).

Afbeelding 16: Bezet geschikt leefgebied (donkergroen) van de zwarte specht (bron provincie Gelderland).

Omdat deze aangewezen soorten aan de rand van het plangebied geschikt (of mogelijke geschikt) leefgebied hebben, wordt nader ingezoomd op het plangebied met het doel te beoordelen of geschikt leefgebied voorhanden is in en rondom het plangebied.

Draaihal

De draaihal broedt in mei-juni vooral in boomholtes van berken. Foerageren doen ze op de grond in schrale pioniervegetatie op zandgrond en leven van mieren. Vanaf half augustus tot eind oktober vertrekken ze richting Afrika. In het plangebied is door de afwezigheid van oude berken geschikt broedterrein afwezig en zeer geschikt foerageergebied is afwezig, door de beboste omgeving. Het plangebied en directe rand is ongeschikt als leefgebied voor de draaihal. Oude spechtengaten zijn wel aanwezig in de oudere beuken die in het plangebied blijven staan. Aangezien foerageergebied niet aanwezig is en berken niet aanwezig zijn, kunnen draaihalzen hier uitgesloten worden.

Boomleeuwerik

De boomleeuwerik heeft zijn nestplaats op de grond in 10-30 cm hoge pollen van begroeiingen of in een kruidenrijke vegetatie. Enkele bomen in de buurt zijn nodig om als uitkijkpost te dienen. Het plangebied is niet geschikt als broedlocatie door de afwezigheid van 10-30 cm hoge pollen of kruidenrijke vegetatie. Ook is de locatie niet zeer geschikt als foerageergebied, door de afwezigheid van schraal begroeide bodem die snel opwarmt.

Het plangebied en directe rand is ongeschikt als leefgebied voor de boomleeuwerik.

Nachtswaluw

De nachtswaluw heeft het liefst een zandige bodem en moet, tenminste lokaal, droog en goed vochtdoorlatend zijn. Bovendien is de aanwezigheid vereist van onbegroeide, snel opwarmende plekken. De hoogste dichtheden in Nederland worden gevonden in deels dichtgegroeide zandverstuivingen met een niet-vergraste bodem. De nachtswaluw is net als de boomleeuwerik een soort van bosranden en heiden met verspreide vliegennet. Met name geleidelijke overgangen van bos naar heide zijn van belang.

De nachtswaluw vindt op het plangebied geen geschikt broedhabitat door de afwezigheid van een schraal begroeide bodem die snel opwarmt.

Wespendief

Het leefgebied van de wespendief op de Veluwe omvat nagenoeg al het bosgebied. Het voedsel van de wespendief bestaat voornamelijk uit grote insecten als wespen, bijen en kevers en uit reptielen en amfibieën.

De randen van het plangebied kunnen onderdeel uitmaken van zijn leefgebied. De parkeerplaatsen zelf zijn momenteel ongeschikt, vanwege de afwezigheid van begroeiing.

Zwarte specht

De zwarte specht broedt vooral in dikke beuken in de periode maart-mei. Foerageren doen ze graag in jong naaldbout op mieren en op of in dood hout op larven. Het parkeerterrein zelf is ongeschikt als broed- en foerageergebied voor de zwarte specht, omdat het een open terrein betreft zonder begroeiing. Het omringende gebied is mogelijk wel geschikt als broed- en foerageergebied door de aanwezigheid van dood hout en veel naaldbout.

6.3 Effecten ontwikkeling op instandhoudingsdoelen

6.3.1 Effecten op habitattypen

Directe en indirecte effecten (behalve eventuele stikstofeffecten) op aanwezige kwalificerende habitattypen zijn bij voorbaat al uit te sluiten, omdat deze zich op 1.100 meter of meer ten opzichte van het plangebied bevinden.

Hoofdstuk 7 gaat nader in op de stikstofeffecten.

6.3.2 Effecten op habitatsoorten

De aanpassingen van de twee parkeerterreinen en het kappen van een enkele boom voor aanpassing van de rijroute heeft geen enkel effect op de aanwezige habitatsoorten. Ondanks dat mogelijk leefgebied aanwezig is van het vliegend hert rondom de parkeerterreinen, is een negatief effect uit te sluiten. Dood hout blijft aanwezig, de stobbenwal blijft aanwezig en er worden geen bomen gekapt die van enig belang zijn voor het vliegend hert. Ook verstoren de activiteiten op het parkeerterrein de vliegende herten niet.

6.3.3 Effecten op broedvogels

Draaihals

Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor de draaihals. De kleine aanpassingen aan de parkeerterreinen en de rijroutes hebben geen enkel negatief effect op de draaihals en zijn instandhoudingsdoelen. Het beboste gebied heeft geen potentie als leefgebied voor de draaihals.

Boomleeuwerik en nachtzwaluw

Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor de boomleeuwerik en de nachtzwaluw. De kleine aanpassingen aan de parkeerterreinen en de rijroutes hebben daarom geen enkel negatief effect op de boomleeuwerik en de nachtzwaluw en hun instandhoudingsdoelen.

Beide soorten hebben een gunstige staat van instandhouding en het aantal broedparen op de Veluwe ligt boven de gestelde doelen. Ook al zal de ontwikkeling een klein negatief effect hebben op deze 2 soorten, de staat van instandhouding zal zeker niet worden aangetast.

Wespendief

Nestelende wespendieven zijn niet aangetroffen. Het plangebied maakt wel onderdeel uit van zijn leefgebied en dan met name als foerageergebied. De aanpassingen van het parkeerterrein en de rijroutes zijn dusdanig klein, dat deze geen enkel negatief invloed hebben op het leefgebied van de wespendief. Doordat de verharding en het kunstgras worden vervangen door gras, ontstaan er juist meer mogelijkheden voor dieren, zoals wespen. Hierdoor is een positief effect op de wespendief eerder te verwachten dan een negatief effect.

Bovendien zit het aantal broedparen van de wespendief op het gestelde doel van 100 paar. De staat van instandhouding is gunstig (bron: SOVON, 2020)

Zwarte specht

De zwarte specht heeft mogelijk een leefgebied in het plangebied en dan met name aan de randen van het plangebied in het bos. De kleine aanpassingen op de parkeerterreinen heeft geen enkel negatief of positief effect op de zwarte specht. Het kappen van enkele bomen of struiken om de rijroute aan te passen heeft geen aantasting van het leefgebied van de zwarte specht tot gevolg. Het betreffen geen oude dikke bomen en van versnippering van het bos is geen sprake.

De staat van instandhouding van de zwarte specht is matig ongunstig. Het aantal broedparen zit net onder het gestelde doel. Ondanks dat is er geen uitbreidingsdoelstelling opgelegd. Aangezien negatieve effecten uitgesloten kunnen worden, verandert de staat van instandhouding van de zwarte specht niet door de ontwikkeling.

7 Toetsing ontwikkeling op stikstofeffecten

7.1 Inleiding

Het overloopparkerterrein heeft een tijdelijke omgevingsvergunning, welke nu omgezet gaat worden in een bestemmingsplan voor een permanent overloopparkerterrein". Er zullen enkele aanpassingen worden gedaan aan de parkeerterreinen en aan de rijroute. "Sinds de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurherstel en de wijziging van het Besluit natuurbescherming op 1 juli 2021 geldt een partiele vrijstelling voor de aanlegfase. De tijdelijke emissie tijdens sloop, aanleg en bouw mag buiten beschouwing gelaten worden. Voor het gebruik van het overloopparkerterrein is de stikstofdepositie berekend.

7.2 Methodiek

Met AERIUS-Calculator versie 2021 is de stikstofdepositie van de gebruiksfase van de parkeerplaats berekend. Hiervoor zijn het maximaal aantal verkeersbewegingen per jaar gemaakt door auto's die stikstof uitstoten (dus benzine- en dieselauto's) ingevoerd in AERIUS.

In de regels van het bestemmingsplan is het aantal auto's dat gebruik kan maken van de overloopparkerplaats, gemaximeerd op 6000 auto's per jaar. Dit zijn 12.000 verkeersbewegingen van personenauto's per jaar tussen het parkeerterrein en de Asselsestraat. Daarnaast is een afwijkingsbevoegdheid voor het aantal auto's opgenomen waarbij de emissie niet mag toenemen.

Verkeer	Voertuigen	In file
Voorgeschreven factoren		
Licht verkeer	12000 p/jaar	0,0 %
Totale wegverkeer emissies		
NOX	0,8 kg/j	
NO2	0,2 kg/j	
NH3	0,1 kg/j	

Afbeelding 17: Invoergegevens en de daarbij behorende emissies

7.3 Uitkomsten

Met AERIUS-Calculator, versie 2021 is de stikstofdepositie berekend voor het in gebruik nemen van de overloopparkerplaats, waarbij er maximaal 12.000 rijbewegingen plaatsvinden met lichtverkeer. Het resultaat van de berekening is: "Er zijn geen rekenresultaten voor deze situatie" (afbeelding 18). Het rekenmodel rekent tot 0,0049 mol uit: 0,0049 mol en minder geeft het rekenmodel aan als niet hoger dan 0,00 mol. De stikstofdepositie is in dit geval minder dan 0,005 mol/hectare/jaar. Men kan hierdoor spreken over een niet significante stikstofdepositie. Dit betekent dat het in gebruik nemen van de overloopparkerplaats tot en met 12.000 rijbewegingen geen negatief effect heeft op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden.

Activiteit

Omschrijving

Overloop parkeerterrein AGOVV

Toelichting

Gebruiksfase 12000 verkeersbewegingen overloop parkeerterrein AGOVV.

Berekening

AERIUS kenmerk

RgAyRJgEmSnf

Datum berekening

08 maart 2022, 15:01

Rekenconfiguratie

Wnb-rekengrid

Totale emissie

Situatie 1 - Beoogd

Rekenjaar

2023

Emissie NH3

0,1 kg /j

Emissie NOx

0,8 kg/j

Resultaten

Situatie 1 - Beoogd

Hoogste depositie

-

Hexagon

Gebied

Gekarteerd oppervlak met toename (ha)

0,00 ha

Gekarteerd oppervlak met afname (ha)

0,00 ha

Grootste toename van depositie

0,00 mol/ha/j

Grootste afname van depositie

0,00 mol/ha/j

Afbeelding 18: Uitkomst AERIUS-berekening 8-3-2022.

7.4 Conclusie stikstofeffecten

Aan de hand van de berekening wordt de volgende conclusie getrokken:

- De potentieel nieuwe gebruiksfase waarbij maximaal 12.000 rijbewegingen vanuit de parkeerplaats plaatsvinden met diesel of benzineauto's heeft geen stikstofdepositie tot gevolg. De stikstofdepositie is minder dan 0,00 mol/ha/jaar.

Een vergunning Wet natuurbescherming, onderdeel stikstof hoeft niet worden aangevraagd voor het in gebruik nemen van de overloopparkerplaats.

8 Conclusie

8.1 Beschermde soorten

8.1.1 Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De ontwikkeling zal naar verwachting niet leiden tot een verlies van leefgebied van een aantal beschermde soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Bij het omzetten van de verharding van granulaat naar gras en van kunstgras naar echt gras zal het plangebied voor veel soorten geschikter worden dan in de huidige situatie het geval is.

8.1.2 Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Met de volgende soorten en/of soortgroepen dient rekening te worden gehouden.

Grondgebonden zoogdieren

Voor de beschermde soorten zonder vrijstelling als bunzing, das, eekhoorn, wild zwijn, boomarter en steenarter geldt dat negatieve effecten zijn uit te sluiten. De verblijfplaatsen van das blijven onaangetast evenals het speciaal hiervoor ingerichte leefgebied. Voor de overige soorten is geen essentieel leefgebied aanwezig binnen het plangebied. Negatieve effecten op beschermde grondgebonden zoogdieren kunnen daarom worden uitgesloten.

Broedvogels

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, als ook op het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen² uit te voeren. Geadviseerd wordt om ook hier buiten het broedseizoen het struweel en de fijnsparen te kappen, indien dit voor de opdrachtgever niet haalbaar is dient een ter zake kundige te controleren of er werkelijk nesten aanwezig zijn in de te verwijderen beplanting. Overige werkzaamheden met betrekking tot het verwijderen van de verharding kunnen wel binnen het broedseizoen worden uitgevoerd.

Reptielen

Op basis van het aanwezige biotoop kunnen beschermde reptielen niet worden uitgesloten. Door de beperkte schaal van de werkzaamheden zijn negatieve effecten echter wel uit te sluiten zolang de bosrand niet met zwaar materieel wordt betreden. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor reptielen niet aan de orde zolang de bosranden intact blijven bij het uitvoeren van de werkzaamheden.

Ongewervelden

Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk zolang het dood hout niet wordt verwijderd uit de bouselementen/randen.

² In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 1 maart tot 15 juli.

8.1.3 Algemene zorgplicht

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een omschrijving opgenomen over de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht neemt voor alle in het wild levende dieren en planten, dus ook niet-beschermden soorten, en hun directe leefomgeving. Dit is een algemene verantwoordelijkheid die voor iedereen geldt. Het betekent bijvoorbeeld dat er niet onnodig dieren en planten worden gedood, wanneer er redelijkerwijs een andere oplossing voor is, bijvoorbeeld de dieren te verplaatsen naar een ander gebied.

8.2 Kansen voor natuur

Wat betreft kansen wordt aangeraden om zo min mogelijk te doen buiten paden en parkeerplaatsen, hier zijn goed ontwikkelde bosbodems aanwezig met een dichte ondergroei van onder andere blauwe bosbes. Ons advies is om hier zo min mogelijk te doen tijdens het aanpassen van de parkeerplaatsen maar ook in de toekomst. Hierbij hoort ook het zoveel mogelijk laten liggen van dood hout wat onder andere moet voor vliegend hert maar voor veel soorten erg belangrijk is waaronder andere insecten en meeliftend hierop onder andere spechten.

Wanneer vrijgekomen soorten opnieuw zullen worden ingeplant wordt aangeraden om te kiezen voor inheemse boomsoorten als beuk en eik. Indien er gekozen wordt voor laagblijvende soorten wordt aangeraden om eveneens kiezen voor inheemse soorten als gewone vogelkers (*Prunus padus*) of vuilboom (*Rhamnus frangula*). Als laatste wordt de voorkeur gegeven voor gras in plaats van granulaat en dit plan zover mogelijk doorvoeren.

8.3 Bescherming gebieden

Het plangebied van het overloopparkerterrein en de aanrijroute ligt buiten het Natura 2000-gebied Veluwe, op circa 90 meter afstand. De ontwikkelingen kunnen mogelijke negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelen van de Veluwe. Het plangebied is ongeschikt voor aangewezen habitattypen en de meeste habitatsoorten en broedvogels. Mogelijk is het plangebied geschikt leefgebied voor de wespendif (als foerageergebied), zwarte specht en het vliegend hert. Directe en indirecte effecten (behalve eventuele stikstofeffecten) op aanwezige kwalificerende habitattypen zijn uit te sluiten.

De aanpassingen van de twee parkeerterreinen en het kappen van een enkele boom voor aanpassing van de rijroute heeft geen enkel effect op de aanwezige habitatsoorten, zoals het vliegend hert. Ondanks dat mogelijk leefgebied aanwezig is van het vliegend hert rondom de parkeerterreinen, is een negatief effect uit te sluiten. Dood hout blijft aanwezig en er worden geen bomen gekapt die van enig belang zijn voor het vliegend hert. Ook verstoren de activiteiten op het parkeerterrein de vliegende herten niet. Aangezien het dode hout aanwezig blijft en geen dikke (beuken)bomen met spechtengaten worden verwijderd en doordat de aanpassingen juist voor verbetering kunnen zorgen van het leefgebied van de wespendif zijn negatieve effecten op aangewezen broedvogels als zwarte specht en wespendif uit te sluiten.

Negatieve niet-stikstof gerelateerde effecten op de instandhoudingsdoelen van de Veluwe zijn door de ontwikkeling niet aan de orde.

8.4 Stikstofberekeningen

Aan de hand van de berekening wordt de volgende conclusie getrokken:

- De potentieel nieuwe gebruiksfase waarbij maximaal 12.000 rijbewegingen vanuit de parkeerplaats plaatsvinden met diesel of benzineauto's heeft geen stikstofdepositie tot gevolg. De stikstofdepositie is minder dan 0,00 mol/ha/jaar.

Een vergunning Wet natuurbescherming, onderdeel stikstof hoeft niet worden aangevraagd voor het in gebruik nemen van de overloopparkerplaats.

8.5 Bescherming houtopstanden

Er worden binnen het plangebied enkele fijnsparren en of grove dennen gekapt, buiten de bebouwde kom van de gemeente Apeldoorn. Omdat deze bomen onderdeel zijn van een bosopstand groter dan 10 are dient er een kapmelding te worden gedaan bij de provincie Gelderland. Ondanks dat het plangebied buiten de bebouwde kom ligt dient ook een kapvergunning te worden gedaan bij de gemeente Apeldoorn.

8.6 Gelders Natuurnetwerk

Het plangebied en de directe omgeving maken geen onderdeel uit van het GNN. Het plangebied ligt op ongeveer 90 meter van begrensde GNN-gebied. Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN significant aantasten. Een toetsing aan het GNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

8.7 Uitvoerbaarheid van de plannen

Mits rekening gehouden wordt met de voorgenoemde maatregelen en werkwijze is geen overtreding van de natuurwetten en natuurbeleid aan de orde. Vanuit de eisen van de natuurbescherming is het plan derhalve uitvoerbaar.

8.8 Geldigheid rapportage

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

9 Literatuur

- AERIUS. (2022, januari 31). *AERIUS calculator*. Opgeroepen op februari 24, 2020, van calculator.aerius.nl: <https://calculator.aerius.nl/>
- Alen, T. v. (2022, februari).
- H. Sierdsema, J. van Diermen, B. Aarts, L. van den Bremer en A. van Kleunen. 2008. Factsheets van broedvogels in de Natura 2000-gebieden van Gelderland. SOVON onderzoeksrapport 2008/14. SOVON, Beek-Ubbergen
- Ministerie van LNV, 2008. Profielen Vogels, versie 1 september 2008. Nachtzwaluw (*Caprimulgus europaeus*) A224
- Ministerie van LNV, 2008. Profielen Vogels, versie 1 september 2008. Boomleeuwerik (*Lullula arborea*) A246
- Ministerie van LNV, 2008. Profielen Vogels, versie 1 september 2008. Draaihals (*Jynx torquilla*) A233
- Ministerie van LNV, 2008. Profielen Vogels, versie 1 september 2008. Wespindief (*Pernis apivorus*) (A072)
- Ministerie van LNV, 2008. Profielen Vogels, versie 1 september 2008. Zwarte specht (*Dryocopus martius*) A236
- NDFF. (2020). *uitvoerportaal*. Opgeroepen op 2020, van ndff-ecogrid.nl: <https://ndff-ecogrid.nl/>
- Provincie Gelderland. (2022). *Natuurregels in Gelderland*. Opgehaald van gelderland.maps.arcgis.com: <https://gelderland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=38465e1d8fec467ba027024c1e3476d1>
- RAVON. (2020). *kamsalamander*. Opgeroepen op 2020, van ravon.nl: <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/kamsalamander>

Bijlage 1 Wettelijk kader natuurwetgeving

Bescherming van soorten

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende planten- en diersoorten, of de soort nu beschermd is of niet (= zorgplicht). Deze zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wilde levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld, maar kan door toepassing van bestuursdwang wel worden gehandhaafd.

Beschermingsregimes

Op het onderdeel soortbescherming deelt de Wet natuurbescherming soorten in drie beschermingsregimes in:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Alle vogels cf. artikel Vogelrichtlijn

2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Soorten uit Bijlage IV Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd³.

3. Beschermingsregime “andere soorten”

Soorten die uit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Elk van deze beschermingsregimes heeft zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden.

Verbodsbepalingen

De Wet natuurbescherming gaat uit van het ‘nee, tenzij-principe’. In de wet worden ten aanzien van de beschermde soorten een aantal verbodsbepalingen genoemd (figuur 1). De verbodsbepalingen zijn gekoppeld aan het beschermingsregime van de soort (resp. Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de groep ‘Overige soorten’). Dat betekent dat deze verbodsbepalingen niet overtreden mogen worden, tenzij voor de soort(en):

- een vrijstelling geldt;
- er gewerkt wordt met een goedgekeurde Gedragscode (feitelijk een collectieve ontheffing);
- een ontheffing is verkregen.

³ De brochure ‘Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen’, versie 1.3. Ministerie van EZ, december 2016 impliceert dat de bescherming uit de Vogelrichtlijn prevaleert boven de bescherming van vogels uit de verdragen van Bonn en Bern

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernietigen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaat- sen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernietigen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplanting- plaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernietigen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernietigen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernietigen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernietigen

Figuur 1. Overzicht verbodsbepalingen Wet Natuurbescherming (bron: brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen', versie 1.3. Ministerie van EZ, december 2016).

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen (en deze toch te mogen overtreden) via een ontheffing of een vrijstelling moet aan drie criteria worden voldaan:

1. er is geen andere bevredigende oplossing voor de handeling (=alternatievenafweging);
2. de afwijking is gebaseerd op een in de wet genoemd belang (b.v. openbare veiligheid of volksgezondheid);
3. de ingreep of handeling mag geen afbreuk doen aan en/of verslechtering betekenen voor de staat van instandhouding van de soort.

Als aan (alle) drie deze vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk in de vorm van een provinciale verordening of een (goedgekeurde) gedragscode.

Voorgaand figuur geeft een overzicht van de verbodsbepalingen per beschermingsregime. De verbodsbepalingen voor de groep van overige, 'nationale' soorten zijn geïnspireerd op de Habitatrichtlijn en op een aantal punten versoepeld. Zo is het opzettelijk verstoren van beschermde soorten (en hun verblijfplaatsen) uit deze groep van overige soorten niet langer verboden. Wel is het nog steeds verboden om vaste verblijfplaatsen van dieren onder dit beschermingsregime opzettelijk te beschadigen of te vernietigen.

Voor vogels geldt dat verstoren niet verboden is als de verstoring maar niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort (artikel 3.1, lid 4 en lid 5). Het beschadigen van in gebruik zijnde vogelnesten tijdens het broedseizoen blijft verboden, maar het verstoren dus niet meer, tenzij er sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de specifieke soort(en). Het is aan de initiatiefnemer om zich op de hoogte te (laten) stellen, en waar nodig aan te tonen, dat de op zich verstorende activiteit geen bedreiging vormt voor de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort.

Tot slot geldt het opzettelijk doden of vangen en het verbod om vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te vernielen of beschadigen, niet voor bosmuis, huisspitsmuis of veldmuis in of op gebouwen of de daarbij behorende erven of roerende zaken (*artikel 3.10 lid 3*). Zie kader – Opzettelijkheid.

Kader - Opzettelijkheid

In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. In de Flora en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (*artikel 10*). Hierdoor was de Flora en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Niet-opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daar is van belang dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: *“Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant...”*.

Andere bevredigende oplossing(en)

De initiatiefnemer moet aantonen en beargumenteren dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn waardoor overtreding van de verbodsbepaling(en) kan worden voorkomen, bijvoorbeeld door planaanpassing of het aanpassen van de uitvoeringsperiode. Het is aan het bevoegd gezag (doorgaans dus de provincie) om de alternatieve oplossingen te beoordelen en hierover te besluiten. De onderbouwing moet gebaseerd zijn op objectieve en controleerbare gegevens.

Belangen

Voor de soorten die beschermd zijn onder de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de in deze richtlijnen genoemde belangen. Voor de groep van overige, nationaal beschermde soorten wordt uitgegaan van de in de Habitatrichtlijn genoemde belangen, plus een aantal aanvullende belangen. In het Kader - Wettelijk Belang wordt een overzicht gegeven van deze belangen.

Staat van instandhouding van de soort

Tot slot moeten de effecten van de voorgenomen handeling(en) worden beoordeeld aan de staat van instandhouding (Svl) van de soort. Zie ook kader – Staat van instandhouding. De Svl varieert per soort en per handeling, en is niet vastgelegd in de wet. Een handeling op een zeldzame beschermde soort zal eerder leiden tot een negatief effect op de Svl dan bij een algemene soort. Belangrijk is ook de trend (aantalsontwikkeling) en de ruimtelijke verspreiding van de soort. Bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met cumulatieve (versterkende) effecten, bijvoorbeeld door andere handelingen of ontwikkelingen in de omgeving en met reeds verleende ontheffingen voor dezelfde populaties van deze soort(en). Bij de beoordeling mogen compenserende en mitigerende (verzachtende) maatregelen worden betrokken. Het ecologische toetsingscriterium verschilt per beschermingsregime. Om te beoordelen of aan deze criteria wordt voldaan, moet inzicht worden gegeven in:

1. De Svl (van de populatie) van de soort (in zijn natuurlijke verspreidingsgebied).
2. Het effect van de handeling of ontwikkeling op de soort.

Kader - Staat van instandhouding

- **Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn:** “De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort”.
- **Beschermingsregime soort Habitatrichtlijn:** “Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan”.
- **Beschermingsregime Overige soorten:** “Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan”.

Voorkomen van overtreding verbodsbepalingen

In sommige situaties kunnen maatregelen worden getroffen waardoor negatieve effecten en overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming kunnen worden voorkomen. Bijvoorbeeld door de kap van bomen met broedende vogels uit te stellen tot na de broedtijd. Al kan de boom ook een nest bevatten van een vogelsoort waarbij het nest jaarrond beschermd is, waardoor overtreding niet kan worden voorkomen. Het plannen van werkzaamheden buiten de kwetsbare periode(n) van beschermde soorten is een veel toegepaste maatregel. Andere mogelijkheden om overtreding te voorkomen zijn wellicht het aanpassen van de werkvolgorde, gebruik te maken van andere apparatuur of de werkzaamheden te faseren in ruimte en tijd (zoals in het voorbeeld).

Vrijstellingen

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen die leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen in de wet. Dit zijn bijvoorbeeld de provinciale vrijstellingen en de gedragscodes. Ook kan er sprake zijn van een vrijstelling als de handeling is opgenomen in een beheerplan voor een Natura 2000-gebied of programma in het kader van een programmatische aanpak. Tot slot kan het Rijk voor handelingen en activiteiten waarvoor zij bevoegd gezag is een vrijstelling geven in de vorm van een Ministeriële Regeling. Vrijstellingen kunnen alleen gelden voor de verbodsbepalingen en de voorwaarden zoals genoemd bij de verschillende beschermingsregimes.

Provinciale verordening

Provinciale Staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Zo zijn met een provinciale verordening een aantal vooral algemeen voorkomende en beschermde zoogdieren als egel en rosse woelmuis vrijgesteld van de ontheffingsplicht. Door deze mogelijkheid ontstaan echter wel verschillen in de bescherming van soorten tussen de verschillende provincies.

Kader - Wettelijk Belang

Voor vogels beschermd onder de Vogelrichtlijn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora en fauna;
- voor onderzoek en onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt;
- om het vangen, onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen eigendom;
- in het belang van volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen, onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor andere 'nationaal' beschermde soorten kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- de belangen die gelden voor soorten van de Habitatrichtlijn zoals hierboven genoemd;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ter voorkoming van schade en overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
- in het algemeen belang van de betreffende soort.

Programmatistische aanpak

De Wet natuurbescherming biedt de mogelijkheid om een programmatistische aanpak toe te passen. Een dergelijk programma kan zowel door het Rijk als door provincies worden opgesteld. Onder de Flora en faunawet is reeds ervaring opgedaan onder de 'Generieke' of 'Gebiedsgerichte aanpak'. Tevens is voor een aantal grootschalige ontwikkelingen en plangebieden een Generieke ontheffing verleend zoals voor de gemeente Tilburg, het Havengebied Rotterdam en Vliegveld Twente. Het biedt de mogelijkheid om door middel van een actieve leefgebiedenbenadering te streven naar een betere verbinding tussen economie en ecologie.

Beheerplan Natura 2000-gebied

Tot slot zijn handelingen die onderdeel uitmaken van een beheerplan voor een Natura 2000-gebied of een programmatistische aanpak (zoals stikstof) vrijgesteld, mits de handelingen zijn getoetst aan de criteria voor afwijking van de soortenbeschermingsregimes.

Eelerwoude

www.eelerwoude.nl

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

*Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers*

Contactgegevens

Rechtspersoon

Eelerwoude

Inrichtingslocatie

Postbus,
7470AB Goor

Activiteit

Omschrijving

Overloop parkeerterrein AGOVV

Toelichting

Gebruiksfase 12000 verkeersbewegingen overloop
parkeerterrein AGOVV.

Berekening

AERIUS kenmerk

RgAyRJgEmSnf

Datum berekening

08 maart 2022, 15:01

Rekenconfiguratie

Wnb-rekengrid

Totale emissie

Situatie 1 - Beoogd

Rekenjaar

2023

Emissie NH3

0,1 kg/j

Emissie NOx

0,8 kg/j

Resultaten

Situatie 1 - Beoogd

Hoogste depositie Hexagon

-

Gebied

Gekarteerd oppervlak met toename (ha)

0,00 ha

Gekarteerd oppervlak met afname (ha)

0,00 ha

Grootste toename van depositie

0,00 mol/ha/j

Grootste afname van depositie

0,00 mol/ha/j

Situatie 1 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen

Verkeersnetwerk

Emissie NH3

0,1 kg/j

Emissie NOx

0,8 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 1" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteed)	Hoogste totale depositie (mol/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol/ha/jr)	Met afname (ha gekarteed)	Grootste afname (mol/ha/jr)
Totaal	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie	2021.0.4_20220217_5a8b67b7c6
Database versie	2021.0.4_5a8b67b7c6

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
<https://www.aerius.nl/>